Utorok 4. februára 2014

P7_TA(2014)0065

Miestne a regionálne dôsledky rozvoja inteligentných sietí

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. februára 2014 o miestnych a regionálnych dôsledkoch vývoja inteligentných sietí (2013/2128(INI))

(2017/C 093/07)

Európsky parlament,

— so zreteľom na články 174, 175, 176, 177, 178 a 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),

— so zreteľom na článok 37 Charty základných práv Európskej únie,

— so zreteľom na Protokol č. 26 k ZFEÚ,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020 – stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1083/2006 ([1]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investície pre rast a zamestnanosť, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 ([2]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1084/2006 ([3]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1298/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, pokiaľ ide o rozpočtové prostriedky pridelené určitým členských štátom z Európskeho sociálneho fondu ([4]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja ([5]),

— So zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o vyjasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení ([6]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES ([7]),

— so zreteľom na usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia ([8]),

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.
([2]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 289.
([3]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 281.
([4]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 256.
([5]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 259.
([6]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 303.
([7]) Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55.
([8]) Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1.

— so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 734/2013 z 22. júla 2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ([1]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí ([2]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. apríla 2011 s názvom Inteligentné siete – od inovácií k zavedeniu (COM(2011)0202),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES ([3]),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES ([4]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. marca 2011 s názvom Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050 (COM(2011)0112),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. novembra 2012 s názvom V záujme lepšieho fungovania vnútorného trhu s energiou(COM(2012)0663),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. júna 2012 s názvom Energia z obnoviteľných zdrojov – významný aktér na európskom trhu s energiou (COM(2012)0271),

— so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 27. marca 2013 s názvom Rámec pre politiku v oblasti zmeny klímy a energetickú politiku do roku 2030 (COM(2013)0169),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2013 o mikrogenerácii – malokapacitnej výrobe elektriny a tepla ([5]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2013 o úlohe politiky súdržnosti EÚ a jej subjektov pri realizácii novej európskej energetickej politiky ([6]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 10. septembra 2013 o vykonávaní a vplyve opatrení energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti ([7]),

— so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 25. januára 2012 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (COM(2012)0011),

— so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie zo 14. novembra 2008 s názvom Regióny 2020 – hodnotenie budúcich výziev pre regióny EÚ (SEC(2008)2868),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. októbra 2010 o príspevku regionálnej politiky k inteligentnému rastu v rámci stratégie Európa 2020 (COM(2010)0553),

— so zreteľom na konzultačný dokument s návrhom nariadenia Komisie (EÚ) č. …/.. z XXX o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom v súlade s článkami 107 a 108 zmluvy,

— so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj a stanovisko Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A7-0019/2014),

---

([1]) Ú. v. EÚ L 204, 31.7.2013, s. 15.
([2]) Ú. v. EÚ C 25, 26.1.2013, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.
([4]) Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1.
([5]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0374.
([6]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0017.
([7]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0345.

Utorok 4. februára 2014

A. keďže mnohé príklady najlepších postupov, ako je región Burgenland, „MaRes“ projekt (Makaronézska výskumná stratégia), projekt „Zelené ostrovy“, Energy Valley v Holandsku, modelový región obnovy Harz v Nemecku, Hostětín v Českej republike, mikroprojekt v oblasti obnoviteľných energií na škótskych Orknejách, ako aj pilotné projekty miest a spoločenstiev v rámci iniciatívy Komisie CONCERTO alebo CO-POWER v oblasti efektívneho využívania energie a decentralizovanej výroby energie ukazujú, že miestne spoločenstvá a občania sa môžu zároveň stať „prozumentmi“, ktorí vyrábajú energiu pre svoje vlastné potreby, predávajú energiu do siete alebo získavajú úver za prebytky energie a využívajú tzv. čisté meranie, prevádzkujú spolu s ostatnými aktérmi virtuálne elektrárne, dosahujú maximálne výnosy zapojením všetkých aktérov do plánovania a realizácie regionálnych akcií, podporou aktívnej účasti a výmenou informácií, rozvojom uceleného prístupu na základe začlenenia ďalších odvetví súvisiacich s energiou, ako sú doprava a bývanie, využívaním mechanizmu inteligentnej finančnej podpory a vytváraním nových pracovných miest;

B. keďže Parlament prijal správy o úlohe politiky súdržnosti EÚ a jej subjektov pri realizácii novej európskej energetickej politiky a o vykonávaní a vplyve opatrení v oblasti energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti;

C. keďže osobné údaje zozbierané v súvislosti s prevádzkou inteligentných energetických systémov sú veľmi citlivé, lebo sa môžu využívať na získavanie informácií o správaní spotrebiteľov, a keďže z tohto dôvodu je potrebné zaručiť osobitnú ochranu týchto údajov;

Nové príležitosti pre regionálnu ekonomiku

1. víta zásadnú zmenu, pokiaľ ide o spôsob, akým sa energia v regiónoch vyrába a spotrebúva, ktorá so sebou nesie prechod od nepružného tradičného modelu založeného na princípe základného zaťaženia k rôznorodejšej, decentralizovanej a miestnej výrobe energie, ktorá zahŕňa vysoký podiel malých zariadení vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré pružne reagujú na dopyt, a distribuované skladovanie vyrobenej energie; uznáva, že na zachovanie udržateľného rozvoja a naplnenie požiadaviek budúceho dopytu je potrebné presadzovať nové modely výroby a spotreby energie založené na decentralizovanej a miestnej výrobe energie, Zdôrazňuje skutočnosť, že inteligentné siete sú pre túto zásadnú zmenu veľmi dôležité a že ich realizácia musí byť súčasťou medzisektorového a komplexného prístupu k regionálnemu rozvoju, aby tak došlo k maximalizácii prínosov a trhových príležitostí pre regióny, ako aj k dosiahnutiu trvalej udržateľnosti, rastu a inovácií;

2. zdôrazňuje, že mnohé európske regióny realizovali projekty v rámci existujúceho rámca EÚ, ktorými sa posilnila súčinnosť vo vybraných oblastiach a podporila energetická udržateľnosť a obnoviteľné zdroje energie, a v ktorých sa verejní a súkromní partneri spájajú v rámci úsilia o využívanie regionálnych príležitostí rastu v oblasti energetiky, prostredníctvom včasného využívania prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, cielených partnerstiev na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni a efektívneho a decentralizovaného vykonávania stratégií využívania miestnych zdrojov energie,

3. zdôrazňuje početné výhody inteligentných sietí pri znižovaní emisií skleníkových plynov, zvyšovaní podielu obnoviteľnej energie a distribuovanej výrobe energie, zaisťovaní bezpečnosti dodávok pre domácnosti, tvorbe podmienok pre účinné využitie elektrickej energie v doprave, poskytovaní možnosti spotrebiteľom prispôsobiť svoju spotrebu tak, aby mohli využívať najnižšie ceny a zároveň šetriť energiu, pri zvyšovaní energetickej účinnosti, šetrení elektrickej energie a znižovaní nákladných investícií do elektrických sietí využívaním energie mimo špičky a podporou technologického rozvoja v EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné zapájať občanov v každom štádiu, a to vrátane zavádzania modernej infraštruktúry merania, ktorá poskytuje obojsmerný tok informácií, aj do činností, ktoré plánujú prevádzkovatelia distribučných systémov a poskytovatelia technológií v oblasti inteligentných sietí; zdôrazňuje taktiež, že rozvoj a používanie inteligentných sietí výrazne znižuje energetické straty pri prenose a distribúcii; zdôrazňuje, že automatická opätovná konfigurácia siete sa môže vďaka schopnosti vlastnej nápravy využívať na predchádzanie výpadkom alebo obnovu po výpadkoch; pripomína však, že vnútroštátne systémy podpory v rozličných regiónoch často neuprednostňujú najúčinnejší spôsob využívania technológií v oblasti obnoviteľných energií v prípade domácností;

4. v tejto súvislosti zdôrazňuje príležitosti, ktoré sa v súvislosti so zemepisnými (alebo územnými) zmenami energetickej siete ponúkajú znevýhodneným regiónom vrátane najvzdialenejších, okrajových a ostrovných regiónov, ktoré sa zo spotrebiteľov energie môžu stať jej výrobcami, čo im prinesie značné ekonomické a konkurenčné prínosy a zároveň zaistí bezpečné dodávky energie a zavádzanie a prevádzku inteligentných sietí; poznamenáva, že najmä zavádzanie a prevádzkovanie inteligentných sietí ponúka týmto regiónom príležitosti, ktoré môžu znížiť ich náklady na energiu;

5. poukazuje na skutočnosť, že sieťová infraštruktúra, riadenie sietí a trhové regulácie sa v súčasnosti zameriavajú na potreby a možnosti jadrových elektrární a elektrární na fosílne palivá, čo predstavuje konkurenčnú nevýhodu pre nové technológie, ako sú napríklad obnoviteľné zdroje energie;

6. vyzýva členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby čo najskôr investovali do miestnych inteligentných sietí a pritom dôkladne zvážili rozšírenie investovania prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane využitia finančných nástrojov, ktoré by prilákali súkromné investície, pričom je potrebné zohľadniť environmentálne, ekonomické, sociálne a územné potreby špecifických regiónov a ich osobitosti, pretože neexistuje jediné riešenie pre všetky regióny; žiada, aby sa uplatňoval pružný prístup na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom znížiť prekážky, ktoré bránia kombinovaniu opatrení týkajúcich sa výroby a (aj cezhraničného) skladovania energie a energetickej účinnosti, a spolupracovať s ďalšími odvetviami, ako sú informačné a komunikačné technológie (IKT) a doprava; z tohto hľadiska zdôrazňuje význam prečerpávacích systémov skladovania energie spojených s využívaním obnoviteľných zdrojov energie;

7. zdôrazňuje, že zavádzanie inteligentných sietí si vyžaduje stabilný, dlhodobý politický rámec; vyzýva Komisiu, aby navrhla ambiciózne stratégie, politiky a ciele do roku 2030, pokiaľ ide o energetickú účinnosť, obnoviteľné energie a emisie skleníkových plynov, a to s cieľom poskytnúť do budúcna záruky investorom a prepojeným odvetviam a uľahčiť budovanie inteligentného energetického systému;

8. pripomína, že podľa väčšiny scenárov Plánu postupu v energetike do roku 2050 nebude riadna integrácia distribúcie obnoviteľnej energie realizovateľná bez vývoja miestnych a regionálnych inteligentných sieťových sústav na distribúciu elektrickej energie, predovšetkým z toho dôvodu, že vytvárajú informačné spojenia a spojenia na dodávku elektrickej energie medzi miestnymi oblasťami sociálno-ekonomického rozvoja a umožňujú pružné riadenie a potrebné zálohovanie pre tieto variabilné zdroje energie; žiada preto, aby sa prikladal väčší význam distribučným sieťam; zdôrazňuje však, že rozvoj inteligentných sietí súvisí s efektívnym prenosom energie z miesta výroby na miesto konečného použitia; navyše pripomína, že pridaná hodnota inteligentných sietí je ešte väčšia, keďže komunikujú v širšom meradle (vnútroštátnom a dokonca európskom), a regulácia dopytu po elektrickej energii v tomto rozsahu prostredníctvom rozšírenia dopytu poskytuje viac príležitostí na obmedzenie spotreby (zdrojov spotreby) v prípade, že miestna výroba je príliš nízka (alebo príliš vysoká);

9. vyzýva na uplatňovanie pružného prístupu v nariadeniach a smerniciach EÚ o vnútornom trhu s cieľom znížiť prekážky, ktoré bránia riešeniam prispôsobeným osobitostiam jednotlivých regiónov, pokiaľ ide o opatrenia súvisiace s výrobou energie, jej dodávaním, skladovaním a účinnosťou a kombinovanie týchto opatrení vrátane verejno-súkromných partnerstiev a cezhraničných projektov;

Inteligentné energetické systémy

10. zdôrazňuje, že na úspešné zavedenie inteligentných sietí by sa mala vytvoriť stratégia pre regióny a miestne spoločenstvá, zameraná na inteligentné energetické systémy, v rámci ktorej by sa inteligentné siete stali súčasťou regionálneho energetického systému a vysokou mierou by v nich bola zastúpená energia z obnoviteľných zdrojov vrátane decentralizovaných výrobných kapacít, čo by bolo prepojené s riadením dopytu, opatreniami energetickej účinnosti, zvýšením úspor energie a inteligentnými spôsobmi skladovania, s odvetvím dopravy (e-doprava) a zvýšením výmeny so susednými sieťami;;

11. zohľadňuje úlohu inteligentných meracích prístrojov pre obojsmernú komunikáciu, ktorá umožňuje presné účtovanie pre spotrebiteľov a zvyšuje účasť zo strany dopytu, pričom spotrebitelia prispôsobujú svoje návyky podľa špičiek a poklesov vo výrobe energie; zdôrazňuje, že občania by mali naplno využívať výhody inteligentného energetického systému a že občianske vlastníctvo zlepšuje účinnosť správania a teda celkovo zvyšuje úsporu energie prostredníctvom otvorených protokolov; zdôrazňuje zodpovednosť prevádzkovateľov distribučných systémov (PDS) ako poskytovateľov služieb voči miestnym, regionálnym a vnútroštátnych orgánom, pokiaľ ide o zabezpečenie prístupu k týmto službám všeobecného záujmu pre všetkých, a to prostredníctvom zaistenia bezpečnosti a stability siete; zdôrazňuje, že každý občan by mal mať priamy prístup k údajom o spotrebe a výrobe, aby sa zabezpečili účinné, bezpečné a spoľahlivé prevádzky sietí; naliehа na Komisiu, aby prijala opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby elektrické spotrebiče (najmä práčky, umývačky riadu, tepelné čerpadlá a akumulačné vykurovanie atď.) boli schopné automatickej prevádzky v súčinnosti s inteligentnými meracími prístrojmi a poskytovali spotrebiteľom ekonomicky výhodné tarify;

12. vyzýva Komisiu a pracovnú skupinu Komisie pre inteligentné siete, aby aktualizovali a rozšírili vymedzenie inteligentných sietí tak, aby zahŕňala inteligentné energetické systémy; vyzýva miestne a regionálne orgány, aby riadili spotrebu energie a znižovanie odberu, pripravili regionálne stratégie založené na inteligentných energetických systémoch a aby ich schválili;

Utorok 4. februára 2014

13. zdôrazňuje, že na zaistenie ekonomickej účinnosti inteligentných sietí pre regióny je nevyhnutné kombinovať priame a nepriame výhody, prepojiť energetický sektor s niektorými ďalšími odvetviami, najmä s bývaním a dopravou, ale takisto s odvetvím životného prostredia, územného plánovania, sociálneho začleňovania, nakladania s odpadom a stavebníctvom, aby sa tak splnili ciele úspory energie a zároveň maximalizovali ekonomické prínosy a vyvážili energetické ponuky a dopyt v regiónoch;

14. žiada, aby sa využívali inovácie a aby sa zvýšili investície do odvetvia IKT s cieľom prekonať hlavné výzvy v oblasti inteligentných technológií, ktoré zahŕňajú interoperabilitu týchto technológií s existujúcou sieťou, ako aj problémy súvisiace s legislatívou; vyzýva Komisiu a vnútroštátnych a regionálnych aktérov, aby vytvorili pozitívne regulačné a investičné rámce s cieľom umožniť rozvoj interoperabilných IKT riešení;

Priaznivé vplyvy na miestnu zamestnanosť

15. nabáda všetky regióny a miestne orgány, aby zvážili výhody a investovali do inteligentných energetických systémov ako potenciálneho zdroja ekologických a udržateľných pracovných miest na miestnej úrovni; zdôrazňuje, že stavebný priemysel je jednou z hlavných oblastí, kde dôjde k vytvoreniu pracovných miest, nielen prostredníctvom priamych investícií do inteligentných energetických sietí, ale aj prostredníctvom posilnenia technologického rozvoja, inovácií a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov v EÚ, prostredníctvom investícií do opatrení týkajúcich sa energetickej účinnosti a renovácií, napríklad v sektore bývania, a prostredníctvom prijatia nových technologických riešení navrhovaných v oblasti výstavby energeticky účinných obydlí;

16. zdôrazňuje, že zavádzanie inteligentných sietí zároveň poskytuje príležitosť na podporu konkurencieschopnosti a vedúceho postavenia poskytovateľov technológií z EÚ vo svete, napríklad z odvetvia elektrotechnického a elektronického inžinierstva, zastúpených predovšetkým malými a strednými podnikmi;

17. vyzýva všetky regióny, aby zvážili investovanie do získavania kvalifikácií a odbornej prípravy pre tieto nové pracovné miesta a zohľadnili skutočnosť, že značný počet nových pracovných miest na miestnej úrovni možno vytvoriť aj v službách IKT, odvetví dopravy a odvetviach, ktoré dodávajú inteligentné vybavenie a služby, napr. pre nové prevádzky, a aby tak zabránili akémukoľvek nedostatku odbornej pracovnej sily a umožnili prispôsobenie potrebám vyplývajúcim zo vzniku nových profesií v príslušných oblastiach; vyzýva členské štáty a regióny na podporu iniciatív v oblasti odbornej prípravy na akademickej a remeselníckej úrovni v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, napríklad zavádzaním štúdia ekologických technológií a vytváraním nových druhov učňovskej odbornej prípravy (napr. pre technikov v oblasti slnečnej energie); zdôrazňuje, že regióny, ktoré úspešne realizujú inteligentný energetický systém, môžu pritiahnuť ďalšie pracovné miesta vo forme odbornej prípravy prostredníctvom zriaďovania technických univerzít a vysokých škôl s odbornosťou v tejto oblasti; vyzýva regióny, aby spolupracovali v rámci inteligentnej odbornosti, a víta programy, v rámci ktorých sa medzi regiónmi a hranicami spoločne využívajú znalosti; upozorňuje na iniciatívy, ktoré organizuje Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) v rámci znalostného a inovačného spoločenstva InnoEnergy v oblasti výskumu a vývoja inteligentných sietí a odbornej prípravy profesionálov v tomto odvetví; upozorňuje tiež na nový rozsah zriaďovania regionálnych inovačných systémov;

18. zdôrazňuje, že verejné investície do inteligentných energetických systémov, a to aj prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov, môžu podporiť miestne udržateľné pracovné príležitosti, vytvárať synergické efekty a účinky presahovania, ktoré ovplyvnia zamestnanosť, ako aj dlhodobé miestne prínosy pre regióny v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti a môžu slúžiť aj ako nástroj na prekonanie ekonomických výziev, najmä v regiónoch krajín postihnutých krízou;

Úloha občanov

19. zdôrazňuje, že za úspechom inteligentného energetického systému často stojí miestne vlastníctvo jednotlivých občanov, družstiev alebo miestneho spoločenstva alebo spoluvlastníctvo týchto aktérov, ako to ukazujú štúdie o najlepších postupoch a príkladoch; uznáva, že pri takomto vlastníctve sa zvyšuje akceptácia investícií do všetkých prvkov inteligentných energetických systémov; zdôrazňuje, že občanom by sa mali poskytovať lepšie informácie a stimuly, ako napríklad dynamické mechanizmy tvorby cien a vhodné nástroje IKT, aby mohli byť zapojení do všetkých fáz plánovania inteligentnej energetickej infraštruktúry, výroby a distribúcie energie a sietí;

20. vzhľadom na technickú povahu inteligentných sietí zdôrazňuje význam informovania a vzdelávania používateľov, aby sa stali informovanými výrobcami aj spotrebiteľmi, ktorí si uvedomujú, aké príležitosti inteligentné siete ponúkajú, predovšetkým v prípade spojenia s inteligentnými meracími prístrojmi; zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa zvyšovanie informovanosti zameralo na mladých ľudí prostredníctvom vzdelávacích programov pre študentov stredných škôl a učilíšť;

21. vyzýva Komisiu, aby v platných právnych predpisoch EÚ, najmä v pravidlách o štátnej pomoci, odstránila prekážky, regulačné a právne problémy, ktoré bránia miestnemu vlastníctvu; vyzýva členské štáty, aby podporovali možnosti dodávok energie na miestnej úrovni a spoločné využívanie miestnej energie, a to nielen dvojsmerne medzi sieťou a koncovým užívateľom, ale aj cez hranice a medzi združeniami koncových užívateľov, a aby zároveň podporovali miestne vlastníctvo, pokiaľ ide o výrobu energie a spoločné využívanie energie vyrobenej na miestnej úrovni;

22. zdôrazňuje, že zavádzanie inteligentných energetických systémov sa výrazne dotkne súkromnej i verejnej sféry, keďže dodávanie elektrickej energie bude súvisieť so zberom údajov a ich sprístupnením v reálnom čase; preto žiada, aby sa zaviedli transparentné postupy na všetkých úrovniach, ktoré by zahŕňali všetkých aktérov vrátane občanov, podnikov, priemyslu, miestnych orgánov, prevádzkovateľov distribučných sústav, prevádzkovateľov prenosových sústav, miestnych a regionálnych úradníkov pre ochranu údajov alebo ombudsmanov a poskytovateľov technológií inteligentných sietí;

Ochrana údajov a súkromia

23. zdôrazňuje, že prevádzkovanie inteligentných energetických systémov bude zahŕňať veľké množstvo osobných údajov a mnoho profilov a bude predstavovať vysoké riziko porušovania ochrany údajov; zdôrazňuje potrebu prísnych noriem v prípade inteligentných meracích prístrojov, pokiaľ ide o ochranu údajov a ochranu súkromia, aby mohli občania rozhodovať o údajoch, ktoré sa poskytujú prevádzkovateľom sietí, okrem absolútneho minima údajov, ktoré sú potrebné na dodávky energie, a kontrolovať ich; vyjadruje znepokojenie, najmä pokiaľ ide o počítačovú bezpečnosť inteligentných sietí a výhody inteligentných meracích prístrojov pre spotrebiteľov, a žiada o ďalšie hodnotenie tejto oblasti a ďalší výskum so zreteľom na ochranu údajov a súkromia v súvislosti s inteligentnými meracími prístrojmi; preto zdôrazňuje, že osobné údaje treba bez výnimky chrániť, aby zostali naďalej chránené a spoľahlivé; okrem toho zdôrazňuje, že ochrana údajov musí byť zahrnutá do stratégií zavádzania inteligentných sietí;

24. zdôrazňuje, že pri inštalácii inteligentných meracích systémov je potrebné zlepšiť ochranu údajov a zdokonaliť právne predpisy a postupy týkajúce sa ochrany súkromia; zdôrazňuje, že na fungovanie a rozširovanie inteligentných sietí je potrebné zabezpečiť ochranu údajov a súkromia všetkých jednotlivcov a domácností napojených na sieť; zdôrazňuje, že zozbierané údaje by sa mali využívať len na zaručenie bezpečnosti dodávok elektrickej energie; vyzýva členské štáty, aby posilnili pravidlá týkajúce sa ochrany údajov, zároveň zachovali a rozvíjali synergie v celom odvetví telekomunikácií a energetických sietí a dohliadali na dodržiavanie práv jednotlivcov v tejto oblasti; zdôrazňuje, že pokiaľ ide o zhromažďovanie údajov v prípade inteligentných energetických systémov, mali by sa vypracovať normy s cieľom zabezpečiť, aby sa prenášali iba relevantné údaje, aby sa zabezpečilo, že sa žiadne údaje nebudú poskytovať tretím stranám, aby mali zákazníci právo kontrolovať a odstraňovať zhromaždené údaje, ak už nie sú požadované na účely, na ktoré boli zhromažďované alebo inak spracované, a aby sa zabezpečilo to, že občania si zachovajú vlastníctvo svojich údajov a kontrolu nad nimi v súvislosti so subjektmi, ktorým zabezpečujú prístup k týmto údajom;

25. žiada Komisiu, aby vydala ďalšie usmernenie týkajúce sa používania osobných a neosobných údajov v inteligentných sieťach so zreteľom na zrevidované právne predpisy EÚ o ochrane údajov a schválené pravidlá vlastníctva a spravovania týchto údajov prevádzkovateľmi distribučných sietí, poskytovateľmi alebo inými komerčnými subjektmi;

Rámec pre úspešné inteligentné energetické systémy

26. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na rýchlejšie zavádzanie inteligentných sietí a aby sa zamerala na nasledujúce hľadiská: stimulácia investícií a finančné podnety v tejto oblasti, vývoj technických noriem, zaistenie ochrany údajov spotrebiteľov, stanovenie regulačného rámca na poskytovanie stimulov pri zavádzaní inteligentných sietí, zaručenie otvoreného a konkurenčného maloobchodného trhu v záujme spotrebiteľov a poskytovanie nepretržitej podpory inováciám technológií a systémov.

27. zdôrazňuje, že podľa nových nariadení o európskych štrukturálnych a investičných fondoch na obdobie 2014 – 2020 sú členské štáty povinné sústreďovať prostriedky týchto fondov na investície zamerané na budovanie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej Európy; konštatuje, že bude stanovený minimálny podiel, ktorý budú musieť sústrediť regióny v závislosti od úrovne svojho hospodárskeho rozvoja na investície do energetickej transformácie a väčším zameraním na inteligentné siete, výrobu a distribúciu energie z obnoviteľných zdrojov, energetickú účinnosť, úspory energie, kombinovanú výrobu tepla a energie a nízkouhlíkové stratégie, s osobitným dôrazom na mestské oblasti, ako aj energiu z inteligentných sietí na distribučnej úrovni, a ktorý má dosahovať najmenej 20 % zdrojov z EFRR; zdôrazňuje skutočnosť, že financovanie z verejných zdrojov má pri podnecovaní súkromných investícií do výskumu a vývoja inteligentných sietí a demonštračných projektov stále mimoriadne dôležitú úlohu; zdôrazňuje, že aj Kohézny fond umožňuje investície v tejto oblasti; vyzýva členské štáty, aby lepšie využili túto novú príležitosť; zdôrazňuje, že vzhľadom na investície, na ktoré sa nevzťahuje povinné tematické zameranie, možno EFRR využívať aj na podporu rozvoja inteligentných systémov distribúcie, uchovávania a prenosu energie a integráciu distribuovanej výroby energie z obnoviteľných zdrojov;

Utorok 4. februára 2014

28. zdôrazňuje, že európske štrukturálne a investičné fondy slúžia ako katalyzátor pre investície a že dôležitú úlohu v úspešnom vykonávaní zohráva viacúrovňové riadenie, pretože postupy financovania a rozhodovania prebiehajú na viacerých územných úrovniach; víta dodatočné možnosti financovania prostredníctvom programu Inteligentná energia – Európa;

29. víta silný dôraz, ktorý sa kladie na projekty spoločného záujmu v oblasti inteligentnej energie v Nástroji na prepojenie Európy, a zároveň ľutuje, že do aktuálneho dvojročného zoznamu boli zaradené len dva projekty inteligentných sietí; zdôrazňuje, že projekty inteligentných sietí treba zohľadniť na úrovni distribučných sietí; zdôrazňuje, že infraštruktúrne projekty musia spĺňať kritériá udržateľnosti a konkurencieschopnosti a musia byť založené na integrovanom prístupe, ktorý zaistí zapojenie prevádzkovateľov distribučných sietí; podčiarkuje tiež význam budovania energetických spojení sever – juh v oblasti Stredozemia;

30. vyzýva Komisiu, aby obmedzila prekážky brániace investovaniu do inteligentných energetických systémov, a to najmä prostredníctvom rozšírenia oslobodenia od dane v rámci modernizácie štátnej pomoci s cieľom umožniť poskytovanie štátnej pomoci pre všetky prvky regionálnych a miestnych inteligentných energetických systémov vrátane medziodvetvových investícií a operácií; nalieha, aby boli inteligentné energetické systémy zahrnuté ako kategória do budúceho nariadenia Komisie o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom v súlade s článkami 107 a 108 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách II), ktorým sa prispôsobia nariadenia, ktoré sa týkajú ďalších skupinových výnimiek pre kategórie, ktoré súvisia s vývojom inteligentných energetických systémov;

31. zdôrazňuje, že interoperabilita je veľmi dôležitá pre inteligentnú infraštruktúru, pretože regulačná neistota a rozdielne normy spomaľujú jej rozširovanie; preto vyzýva na užšiu spoluprácu jednotlivých európskych organizácií pre technické normy; zdôrazňuje, že na podporu interoperability a urýchlenie rozvoja a zavádzania technológií sú potrebné otvorené normy;

32. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na odstránenie najväčších prekážok, ktorými sú: chýbajúca interoperabilita a normy (normalizované hotové riešenia by znížili náklady a umožnili pripojenie aj malých distribuovaných zdrojov energie alebo malých aplikácií distribuovaných zdrojov), neistota, pokiaľ ide o úlohy a povinnosti pri nových aplikáciách inteligentných sietí, neistota, pokiaľ ide o rozdelenie nákladov a výhod a z nej vyplývajúca neistota týkajúca sa nových obchodných modelov, a neochota spotrebiteľov podieľať sa na testovaní; rozsah regulačných opatrení v Európe by mohol potenciálne predstavovať značné prekážky pre dosiahnutie rovnakých výsledkov v rôznych krajinách;

33. znova pripomína normalizačný mandát z roku 2011 na podporu zavádzania európskych inteligentných sietí, ktorý sa mal skončiť v roku 2012; víta pokrok dosiahnutý v rámci tohto mandátu, zdôrazňuje však, že je potrebné pokračovať v práci; vyzýva Komisiu, aby sa spojila s normalizačnými orgánmi s cieľom urýchliť dokončenie ich činnosti a v prípade potreby vydať nový mandát;

34. žiada členské štáty, aby naďalej spolupracovali a vymieňali si najlepšie postupy v rámci fóra Rady európskych energetických regulačných orgánov (CEER), pokiaľ ide o reguláciu vnútroštátnych PDS; zároveň pripomína rozmanitosť organizácie PDS, keďže niektoré členské štáty majú jedného prevádzkovateľa distribučnej siete, kým iné viac ako 800 prevádzkovateľov; nabáda členské štáty, aby užšie spolupracovali; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa dohodli na systéme jednotnej klasifikácie a určili, či organizácia je prevádzkovateľom prepravnej sústavy, prevádzkovateľom distribučnej siete alebo kombinovaným prevádzkovateľom;

35. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, či je potrebné v súlade s tretím balíkom právnych predpisov pre vnútorný trh s energiou urýchlene predložiť návrhy na rozvoj a podporu inteligentných sietí, ktoré musia byť naďalej zaručené účinnými krokmi Komisie, pretože by to mohlo umožniť zvýšiť podiel účastníkov trhu a posilniť potenciálnu synergiu vo využívaní, vývoji a údržbe v odvetví telekomunikačných a energetických sietí; zdôrazňuje však, že tieto návrhy by mali byť začlenené do zjednodušeného regulačného rámca v súlade so zásadami stanovenými Komisiou;

36. vyzýva na spoluprácu pri vývoji inteligentných sietí na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni; je presvedčený, že inteligentné siete ponúkajú významnú príležitosť na oživenie inovácií, výskumu a vývoja, vytvárania pracovných miest a konkurencieschopnosti európskeho priemyslu na miestnej a regionálnej úrovni, najmä s ohľadom na MSP;

37. vyzýva regióny na prepojenie a spoločné využívanie prínosov, znalostí a najlepších postupov a na spoluprácu, pokiaľ ide o analýzy nákladov a prínosov inteligentných energetických systémov v rámci cieľa územnej spolupráce európskych štrukturálnych a investičných fondov; vyzýva Komisiu, aby vytvorila nadnárodnú sieť pre regióny s inteligentnými energetickými systémami; vyzýva cezhraničné regióny, aby využili právny nástroj európskeho zoskupenia územnej spolupráce na spoločné zriaďovanie a riadenie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v oblasti obnoviteľných energií, úspor energie a infraštruktúry inteligentných sietí v rámci tohto systému;

38. zdôrazňuje význam iniciatív, ako je napríklad Dohovor primátorov a starostov, ktorý je hlavným európskym hnutím, v rámci ktorého sa miestne a regionálne orgány angažujú v boji proti zmene klímy a ktorý je založený na dobrovoľnom záväzku signatárov splniť a prekročiť cieľ zníženia emisií CO_2 v EÚ o 20 % prostredníctvom zvýšenia energetickej účinnosti a rozvoja obnoviteľných zdrojov energie, v rámci ktorého sa potvrdzuje a podporuje úsilie miestnych orgánov pri realizácii trvalo udržateľných energetických politík; zdôrazňuje, že miestne samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri ďalšom zmierňovaní vplyvov zmeny klímy, a to najmä zo zreteľom na to, že 80 % spotreby energie a emisií CO_2 je spojených s mestskou činnosťou;

o

o o

39. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a Výboru regiónov.